

Täysistunto

Maanantai 18.6.2018 klo 13.59—15.30

Täysistunto alkoi klo 13.59. Täysistunto päättyi klo 15.30.

Puhetta johti puhemies Paula Risikko (13.59—15.30).

Intian parlamentin puhemies Sumitra Mahajan seurueineen saapui seuraamaan täysistuntoa noin kello 14.

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Uusi edustaja

Puhemies Paula Risikko: Kalajoelta oleva kirkkoherra, teologian maisteri Eija Nivala, joka on tullut varamiehenä Oulun vaalipiiristä edustajantoimensa hoitamisen keskeyttäneen Mirja Vehkaperän sijaan, on esittänyt minulle edustajavaltakirjansa ja ryhtynyt tänään hoitamaan edustajantointaan. — Tervetuloa.

Uusi edustaja ohjattiin paikalleen täysistuntosalissa.

Puhemies Paula Risikko: Arvoisat kansanedustajat! Ilmoitan, että Intian parlamentin puhemies Sumitra Mahajan seurueineen on saapunut seuraamaan täysistuntoa. Eduskunnan puolesta lausun arvoisat vieraat tervetulleiksi eduskuntaan. [Suosionosoituksia]

2.2. U-asiat

Valtioneuvosto on 13.6.2018 toimittanut eduskunnalle Euroopan unionin asian U 36/2018 vp, ja puhemies on lähettänyt sen käsiteltäväksi suureen valiokuntaan, jolle valtiovarainvaliokunnan on annettava lausunto.

2.3. Kertomukset

Eduskunnalle on annettu Kansaneläkelaitoksen valtuutettujen toimintakertomus 2017 ja Eduskunnan oikeusasiamiehen kertomus vuodelta 2017 (K 12, 16/2018 vp).

Pöytäkirja PTK 68/2018 vp

2.4. Vaalien toimittaminen

Mikko Kärnän edustajantoimen päättymisen johdosta on valittava jäsen hallintovaliokuntaan ja jäsen Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskuntaan. Euroopan parlamentin jäseneksi siirtyneen Mirja Vehkaperän tilalle on valittava jäsen liikenne- ja viestintävaliokuntaan. Mainittujen toimielinten täydennysvaalit toimitetaan tiistaina 19.6.2018 kello 14 pidettävässä täysistunnossa. Ehdokaslistat on jätettävä keskuskansliaan viimeistään 19.6.2018 kello 11.

3. Olavi Ala-Nissilän vapautuspyyntö tulevaisuusvaliokunnan varajäsenyydestä

Vapautuspyyntö VAP 47/2018 vp

Ainoa käsittely

Eduskunta hyväksyi vapautuspyynnön.

Täydennysvaali toimitetaan tiistaina 19.6.2018 kello 14 pidettävässä täysistunnossa. Ehdokaslistat on jätettävä keskuskansliaan viimeistään 19.6.2018 kello 11.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 86/2018 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Paula Risikko: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään liikenne- ja viestintävaliokuntaan.

Keskustelu

14.03 Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Käsiteltävänä on hallituksen esitys eduskunnalle ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi. Esitys liittyy hallitusohjelmaan sisältyvään säädösten sujuvoittamisen kärkihankkeeseen. Nyt käsillä oleva esitys on jälkimmäinen osa kahdessa vaiheessa toteutettavasta katsastuslainsäädännön uudistamishankkeesta. Ensimmäisen vaiheen kevennykset näkyvätkin kansalaisille jo konkreettisella tavalla, esimerkiksi siten, ettei alle kymmenenvuotiaita autoja enää tarvitse katsastaa vuosittain. Ensimmäisessä vaiheessa päätettiin myös, ettei moottoripyörille säädetä jatkossakaan katsastusvelvoitetta. Myös toisessa vaiheessa on jatkettu asetustasoisien sääntelyn läpikäyntiä muun muassa museoautojen katsastusvelvoitteen osalta, johon on tarkoitus esittää helpotuksia.

Hallitus esittää katsastustoiminnan lupasääntelyn yksinkertaistamista ja keventämistä. Nyt katsastustoiminnassa siirryttäisiin toimipaikkakohtaisista luvista toimijakohtaisiin lupiin. Katsastuslupa oikeuttaisi harjoittamaan toimintaa usealla toimipaikalla, ja yhdellä luvalla saisi tarjota kaikkia katsastuspalveluja. Nykyinen jaottelu kevyiden ja raskaiden ajoneuvojen katsastuksiin sekä määräaikais- ja erikoiskatsastuksiin poistuisi. Samalla luovut-

Pöytäkirja PTK 68/2018 vp

taisiin kaikkien katsastuspalvelujen tarjoamisvelvollisuudesta. Toimija saisi siis itse päättää, missä ja millaisia palveluja tarjoaisi, kunhan tekee tästä ilmoituksen Liikenteen turvallisuusvirastolle. Lupasääntelyn yksinkertaistaminen helpottaa uusien katsastusasemien perustamista ja mahdollistaa räätälöityjen palvelukonseptien kehittämisen. Mahdollisuus valita katsastettavat ajoneuvoluokat johtaisi siihen, että yhä useammanlaiset tilat soveltuisivat katsastusasemiksi.

Samalla esitetään myös muutoksia katsastustoiminnan valvontaan. Muutosten myötä valvonnan painopiste siirtyisi ennakollisesta valvonnasta jälkikäteiseen valvontaan, kun nykyisin toimipaikkakohtaisten lupien myöntämisen yhteydessä tehtävät aloitustarkastukset poistuisivat. Tämä vapauttaa viranomaisresursseja jälkikäteiseen, riskiperustaisesti kohdennettuun valvontaan.

Samassa yhteydessä hallitus esittää myös teknisiä täsmennyksiä taksamittarisääntelyyn. Liikenne- ja viestintäministeriö on käynyt runsaasti keskustelua aiheesta työ- ja elinkeinoministeriön, Liikenteen turvallisuusviraston ja Turvallisuus- ja kemikaaliviraston kanssa, ja näissä keskusteluissa on tultu siihen tulokseen, ettei vahvistettu laki ole riittävän yksiselitteinen suhteessa sen tavoitteisiin eikä se siten takaa toimijoille riittävästi oikeusvarmuutta. Tästä syystä katsottiin tarkoituksenmukaiseksi selventää sääntelyä, jotta sitä tulokittaisiin ja sovellettaisiin lainsäätäjän tarkoittamalla tavalla. Asia oli syytä saattaa vireille jo ennen lain voimaantuloa heinäkuussa, jotta toimijat saavat varmuuden siitä, että asiaan ollaan hakemassa kestävää ratkaisua. Asia saatettiin vireille nopealla aikataululla ja liitettiin osaksi katsastusasioihin liittyvää hallituksen esitystä ilman erillistä lausuntokierrosta juuri vallitsevan epävarmuuden vuoksi. Menettelytavoista ja prosessista käytiin erillinen keskustelu oikeuskanslerin kanssa, ja tästä johtopäätöksenä oli, että näin voitiin toimia, etenkin kun asia oli teknisluontoinen ja siinä oli kuultu relevantteja viranomaistahoja.

Taksamittarin sääntelyn osalta tavoitteena on edelleen teknologianeutraalisuus ja sovelluspohjaisten ratkaisujen mahdollistaminen. Jo liikennepalvelulain ensimmäisen vaiheen yhteydessä tehtyjen muutosten tavoitteena oli hyödyntää EU:n mittauslaitedirektiivin mukainen ja monissa maissa käytössä oleva mahdollisuus sallia muita mittaustapoja erilaisissa kuljetuksissa. Nyt esitetään, että ajoneuvolain taksamittarisäännöstä täsmennettäisiin siten, että siitä käy selkeästi ilmi EU:n mittauslaitedirektiivin mukainen lakisääteinen mittaustehtävä. Taksamittaria olisi siis käytettävä, jos matkan hinta perustuu matkan ja ajan mittaamiseen ja kyytiä ei ole tilattu ja maksettu teknisen käyttöyhteyden avulla. Teknisen käyttöyhteyden avulla tilatuissa ja maksetuissa kyydeissä järjestelmiltä edellytetään riittävää mittaustiedon luotettavuutta ja tiedon suojauksen tasoa, kuten jo vahvistetussa ajoneuvolain muutoksessakin on.

Kyseessä ei siis ole asiallinen muutos vaan lain sanamuodon täsmentäminen. Täsmennyksillä ei olisi vaikutusta Kelan hankintoihin, vaan julkisesti tuetuissa kuljetuksissa voidaan jatkossakin edellyttää taksamittarin käyttöä, kuten esimerkiksi Kela on nyt tehnyt. Ainoa asiallinen muutos taksamittarin osalta olisi se, että niiden valvonta siirrettäisiin kokonaisuudessaan Liikenteen turvallisuusvirastolle. Tällä selkeytettäisiin viranomaisten välistä työnjakoa. On tarkoituksenmukaista ja oikeusvarmuutta vahvistavaa, että taksamittareiden valvonta keskittyy yhdelle viranomaiselle.

Laki ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain muuttamisesta on tarkoitettu tulemaan voimaan marraskuussa 2019. Muut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu. — Kiitos.

Pöytäkirja PTK 68/2018 vp

14.09 **Katja Taimela sd:** Arvoisa rouva puhemies! Tässä esityksessä ehdotetaan siis muutettavaksi ajoneuvojen katsastustoiminnasta annettua lakia. Esityksen mukaan ajoneuvojen katsastustoiminta säilyisi edelleen luvanvaraisena mutta nykyistä toimilupasääntelyä muutettaisiin siten, että katsastusluvut myönnettäisiin jatkossa toimijakohtaisina eikä toimipaikkakohtaisina kuten nykyisin. Lisäksi nykyinen lupajaottelu eri katsastuslajien sekä kevyiden ja raskaiden ajoneuvojen katsastusten välillä poistuisi.

Toimijakohtainen lupa on sikäli perusteltu, että useimmat katsastusasemat toimivat ketjuina, jolloin laitteistot, vaatimukset ja toimintakulttuurit periytyvät toimipaikkojen välillä. Lupajaottelun poistoa ei voi täysin varauksetta kannattaa. Vaikka suurin osa katsastuspaikoista toimii ketjuissa, pitää pystyä varmistamaan lainsäädännössä riittävä osaaminen kevyestä kalustosta voimakkaasti poikkeavan raskaan kaluston katsastuksiin.

Esityksen mukaan velvollisuus suorittaa kaikkia luvamukaisia katsastuksia poistuisi. Velvollisuuden poisto suorittaa kaikkia katsastuksia lisännee kevyen kaluston määräaikaikatsastusten palveluja. Toisaalta vaativia teknisiä muutos- ja tyyppikatsastuksia tarjoavien asemien määrä laskee ja mahdollisesti myös hinta nousee. Tämä todennäköisesti kyllä keskittää erikoiskatsastuksia tietyille asemille, jolloin osaaminen sitten taas kehittyy.

Myös vaatimuksia katsastajien jatkokoulutukseen pääsyyn kevennettäisiin tällä esityksellä. Valiokunnan on työssään arvioitava, että eri koulutus- ja kokemustasojen vaikutukset tehtäväkelpoisuuksissa ovat tasapainossa tämän esityksen jälkeen.

Arvoisa rouva puhemies! Samassa yhteydessä muutettaisiin myös ajoneuvolakia ja mittauslaitelakia taksamittarisääntelyä koskevilta osilta. Muutoksella selkiytettäisiin eduskunnan aiemmin hyväksymällä tavalla sitä, missä tilanteissa taksamittaria olisi käytettävä. Samalla siirrettäisiin mittauslaitelain ja eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain noudattamisen valvonta taksamittareiden osalta Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta Liikenteen turvallisuusvirastolle eli Trafille.

Liikennepalvelulain ykkösvaiheen kohdalla moni meistä saattaa muistaa, että LVM:n tulkinnat mittausdirektiivistä, taksamittari tai vastaava, joutuivat kovan arvostelun alle. Ja nyt tulee väistämättä mieleen, että etsitään sopivampaa määräysten tulkitsijaa. Tukesilla on halu noudattaa direktiivejä ja mittauslaitelakia. Tuleekin mieleen, kun arvoisa rouva ministeri on tässä salissa esittelemässä tätä asiaa ja edelleen aitiossa läsnä, että tarkoittaako, rouva ministeri, tämä sitä, että ainoastaan ministeriönne alainen Trafi osaa valvoa lakia teidän elikkä LVM:n tarkoittamalla tavalla. Tukesilla on vahva kokemus teknisten mittalaitteiden valvonnasta eri aloilla. Eikö LVM:n tehtävä ole edistää lainsäädäntöä siihen kuntoon, että itsenäinen valvontavirasto voi sitä tulkita ilman riskejä, eikä esittää valvojan vaihtamista?

On myös syytä todeta erikseen, että ajoneuvolain, mittauslaitelain ja markkinavalvontalain muutosta koskevat lakiehdotukset siis lisättiin esitykseen lausuntokierroksen ja lainsäädännön arviointineuvoston käsittelyn jälkeen. Kyseessä on teknisluontoinen muutos, jolla pyritään selkiyttämään säädöstekstiä siten, että sitä tulkittaisiin lainsäätäjän tarkoittamalla tavalla. Tästä syystä erillistä lausuntokierrosta ei nähty tarpeelliseksi. Ja on varsin ymmärrettävää, että muun muassa Taksiliitto on todella kummissaan siitä, että heitä ei ole tämän lisäysmuutoksen jälkeen kuultu asiasta, ja sitä kautta he eivät myöskään ole saaneet tähän nyt sitten lausua. Siinä mielessä tämä jälkimmäinen muutos, joka liittyy näihin taksa- ja taksipuolen asioihin, aiheuttaa varmasti liikenne- ja viestintävaliokunnassa vielä työtä ja mietittävää.

Pöytäkirja PTK 68/2018 vp

14.14 Suna Kymäläinen sd: Arvoisa rouva puheenjohtaja! Edustaja Taimela käytti hyvän puheenvuoron edellä. Totean nyt ensin alkuun sen, että tästä katsastustoiminnastahan esitetään nyt tämmöistä periaatteellista muutosta, jossa siirryttäisiin ennakkovalvonnasta jälkikäteisvalvontaan. Tästä esityksestä nousee monia kysymyksiä, ja niistä kyllä merkittävin on, miksi katsastustoiminta ja mittauslaitteet kytketään yhteen. Katsastuslain olisi tarkoitus tulla voimaan marraskuun alusta kuluvaan vuotta, joten sen valmisteluun olisi vielä tässä vaiheessa ollut hyvä aika eikä sitä olisi tarvinnut tällaisessa kiireellisyyss aikataulussa valmistella, mitä sitten edellyttää tämä mittauslaitteitten tilanne.

Sitä tikulla silmään, kuka vanhoja muistelee, mutta en nyt malta olla muistelematta niitä keskusteluja tässä salissa ja niitä pykälämuutosehdotuksia, joita muun muassa näihin mittauslaitteisiin esitimme tässä salissa silloin, kun päätimme liikennepalvelulaki ykkösestä. Meille oli silloin oppositiossa ja SDP:ssä täysin selvää, että me olemme menossa tämmöiseen epävarmaan tilanteeseen, juuri kuten ministeri aiemmin pöntössä vahvisti, että tämä vahvistettu laki ei ole riittävä oikeusvaikutuksiltaan, ja laki astuu voimaan jo juhannuksen jälkeen. Ymmärrän siis huolen ja ymmärrän sen, että meidän täytyy kiireellisesti muuttaa tuota mittauslaitelakia, mutta sitä, mitä näihin toimintatapoihin tulee, en pysty ymmärtämään.

Meillä esittelytekstissä annetaan ymmärtää, että Taksiliittoa on kuultu. Kyllä, Taksiliittoa on kuultu tämän katsastusosion osalta mutta ei näitten mittauslaitteitten osalta. Sieltä on selkeää viestiä tullut siitä, että tämä taksamittari on kiistanalainen ja entistä epäselvempi ja eriarvoistava, eri tavoin toimivia yrittäjiä eri tavoin kohteleva. Olisi välttämätöntä, jos te haluatte nyt tässä kiireisessä aikataulussa tämän mittauslaitelain viedä eteenpäin, että tästä kytkettäisiin ulkopuolelle nämä katsastuslakiin viittaavat osiot. Meillä olisi jo niin täysi työ saada tämä laki lainvoimaiseksi heti, kun olemme sen täällä vahvistaneet. Tosin hyvää valmistelua siltäkään osin emme pystyisi tekemään.

Kysymys vielä: Arvoisa ministeri Berner, tässä esityksessä on esitetty, että taksamittareiden valvonta siirtyisi liikenteen turvallisuusvirastolle, mutta hups sentään, kun meillähän ei ole sellaista liikenteen turvallisuusvirastoa vielä. Meillä on vasta käsittelyssä oleva esitys liikenteen turvallisuusvirastosta. Tekisimmekö tässä nyt lain, jossa annetaan tehtäviä sellaiselle taholle, jota ei vielä ole olemassakaan? Eikö tästäkin tule [Puhemies koputtaa] oikeudellisesti relevanttia huolta?

14.17 Antero Laukkanen kd: Arvoisa rouva puhemies! Tämä uudistus on kauan odotettu uudistus ja tuo katsastustoimen tälle vuosituokannelle. Lupasääntely kevenee, ja turhien katsastusten määrä vähenee. Pidän tätä kokonaisuutena hyvänä esityksenä. Täällä on jo nostettu esiin näitä puutteita, ja uskon, että valiokuntakäsittelyssä näitä tullaan sitten erityisellä tavalla huomioimaan. En näe sitä esteenä, vaikka täällä on näitä keskeisiä asioita vielä hieman auki, etteikö tätä esitystä olisi voitu tehdä, joten on hyvä, että saamme tämän täällä käsittelyyn ja eteenpäin.

14.18 Ari Torniainen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Kymäläinen nosti esille tästä hallituksen esityksestä nimenomaan tämän taksamittariasian. Itse olen sitä mieltä, että on erittäin hyvä, että ministeri ja ministeriö ovat tuoneet nimenomaan nyt tässä hallituksen esityksessä kiireellisenä myöskin tämän taksamittariasian, sen asian, jota jo silloin, kun lakia liikenteen palveluista käsiteltiin, niin täällä salissa kuin myöskin liikenne- ja viestintävaliokunnassa käytiin läpi. Taksamittariasia keskusteltiin jo

Pöytäkirja PTK 68/2018 vp

silloin myöskin kaikkia liikenne- ja viestintävaliokunnan jäseniä hyvin paljon, ja oltiin sitä mieltä, että tätä asiaa tulee myöskin seurata, miten tämä toteutuu. Olen edelleen sitä mieltä, että on hyvä, että nyt myöskin tähän asiaan puututaan, koska tämä on keskusteluttanut viime päivinä hyvin paljon ja uusi niin sanottu taksilaki, laki [Puhemies koputtaa] liikenteen palveluista, astuu voimaan 1.7. [Puhemies: Aika!] On erittäin hyvä, että mittaustehtävä saadaan tarkasti selville.

Puhemies Paula Risikko: Puhujalistaan.

14.19 Markku Pakkanen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallituksen esitys on todella tärkeä. Katsastusasiassa on hyvä tuoda lisää vaihtoehtoja tuonne maakuntiin, ja erityisesti sääntely siitä, että kaikkea ei tarvitse samassa katsastuspaikassa katsastaa, antaa mahdollisuuden yrittäjille tehdä erilaisia katsastuspisteitä. Hallituksen esitykset, jotka ovat jo toteutuneet — elikkä se, ettei tarvitse moottoripyöriä katsastaa, ja museoautojen katsastuksien helpottaminen — ovat myös hyvä pohja tälle asialle. Katsastustoiminta on Suomessa ollut vahvasti säädelty asia vuosien saatossa, ja nyt kun mennään tähän, että erityyppisiä katsastusasemia syntyy Suomeen, niin pidän tätä sillä lailla hyvänä uudistuksena, ja tästä on hyvä mennä eteenpäin.

No, mitä tulee sitten tähän taksamittariasiaan, niin tämä on tärkeä asia selkeyttää tässä vaiheessa, koska 1.7. uusi laki astuu voimaan, niin että sitten mennään samoilla säännöillä taas siltäkin osin eteenpäin. Täällä on tuotu esiin taksamittarisääntelystä keskustelu silloin, kun lakia valmisteltiin — toki siitä käytiin valiokunnassa kovasti keskustelua, mutta tämä on hyvä, selkeyttävä esitys. Tässä hallituksen esityksessä annetaan yksiselitteiset pelisäännöt asialle, tulee oikeusvarmuus, ja erityisesti kun hinta määräytyy matkan ja ajan perusteella, niin tämä taksamittarin tärkeys korostuu siinä asiassa, ja minusta tämä on tarpeellinen uudistus.

Ja miksi tämä pitää tehdä nyt nopealla aikataululla? Se on toki välttämätöntä, koska uusi laki lähtee 1.7. voimaan ja pitää tietää, millä pelisäännöillä asiaa viedään eteenpäin.

14.21 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! Lähdenkin nyt takaperoisesti kommentoimaan, ettei vain unohdu.

Ei pidä nyt tässä salissa luulla, että tämä asia tuo jotenkin matkojen hinnoitteluun jotakin sellaista uutta. Jokaisessa autossa on mittari, ja kyllä se yrittäjä itse määrittelee sen hinnan, paljonko se mittari raksuttaa. Ei tämä siihen tuo nyt mitään autuutta. Minun mielestäni tämä on positiivinen asia, että tähän mittariasiaan palattiin jo näinkin nopeasti. En katso sitä ollenkaan pahana — jos toiveena on myös se, että me voisimme käydä keskustelua siitä, mitenkä ja millä tavoin vaikkapa tiettyinä kellonaikoina tiettyjä matkoja sitten hinnoitellaan, mutta se tuskin on tässä yhteydessä mahdollista.

Jos lähden täältä negatiiviselta puolelta — vaikka positiivisiakin on — niin kun ajatellen Trafín lausuntoja liittyen lakiin liikenteen palveluista ja sitä kommentointia, jossa ei katsottu ollenkaan huolenaiheena sitä, ettei nyt ole mittareita ja sääntelyä, niin hieman se puistatti niissä kommentteissa. Se tarkoittaa sitä, että tämä villi ja vapaa toiminta, kun mittareitten ja mittalaitteistojen valvonta siirrettiisiin Tukesilta, joka on sitoutunut direktiiviin niin, että mittalaitteet ovat säännösten mukaisia, olisi jotenkin tässä kohtaa uudistusta luotettavampi etenemispolku ja sitä kautta se, että toimintoja siirretään toisaalle, ei välttä-

Pöytäkirja PTK 68/2018 vp

mättä anna ainakaan näin asiakkaan näkökulmasta luotettavuutta sille, että edettäisiin järkevästi nyt tässä tilanteessa, missä ollaan.

Mutta täytyy sanoa, että kyllä tämä katsastustoiminta Suomessa on kaivannut uudistuksia. Niitä on tehty. Kun muistaa pikkupoikana, kun katsastusmiehet siellä kylien toripaikoilla niitä autoja katsastelivat, niin olemmehan me menneet aimo askeleen eteenpäin. On hyvä myös, että me pystymme normeja ja joustavuutta lisäämään katsastustoimintaan, ja siinä mielessä tervehdin kyllä tätä positiivisella mielellä.

Mutta tämä mittalaitteitten siirto poliittiseen ohjaukseen tässä kohtaa, varsinkin sellaiselle taholle, joka on erittäin, voisiko sanoa, myönteisesti suhtautunut siihen, että tällainen villi ja vapaa toiminta kyllä tulee tasoittumaan — toivotaan, että tässä keskustelussa voitaisiin, kun tämä valiokuntaan tulee, kun tätä avataan, palata vielä siihen hinnoitteluun näitten mittareitten kautta.

14.24 Eero Lehti kok: Arvoisa rouva puhemies! Sodan jälkeen, kun seurasin 50-luvulla autojen katsastusta, melkein kaikki autot olivat loppuun ajettuja ja turvalaitteet vähän niin ja näin, eivät pelkästään ohjausnivelet vaan usein jarrut ja renkaatkin.

Sen jälkeen autoteknologia on mennyt huikeita askeleita eteenpäin, ja on esitetty kysymys, kannattaako ylipäättänsä käyttää kansakunnan voimavaroja autojen katsastamiseen — nyt puhun henkilöautoista, kevyestä liikenteestä. Ilmeisesti se, että moottoripyöriä ei tarvitse katsastaa, viittaa siihen, että on ymmärretty, että tämä kokonaisuus ei tule kansantalouden kannalta järkevään käyttöön, mitä näihin autojen katsastuksiin menee henkilötyöaikaa ynnä muita.

Muistaakseni Yhdysvalloissa ei tarvitse katsastaa autoja. Silloin, kun Suomessa suolattiin teitä, oli tietysti syytä katsoa keskeisiä rakenteellisia osia, ovatko ne läpiruostuneita, mutta nyt nämä ongelmat on saatu pääosin korjattua.

Norjan liikenneministeriö selvitti, kannattaako katsastukseen käyttää näin paljon resursseja verrattuna siihen, että vastaavat resurssit siirretään tien päällä oleviin tarkastuksiin. Nimittäin kuolemaan johtaneista onnettomuuksista suuri osa on tietysti, ikävä kyllä, itsemurhia, mutta se, mikä jää jäljelle, johtuu useimmiten siitä, mitä on ratin ja penkin välissä — tai renkaissa.

Epäilen, että olisi syytä viedä tätä uudistusta eteenpäin ja katsoa, missä vaiheessa esimerkiksi uusimman kaluston osalta voitaisiin tästä luopua kokonaan tai siirtyä siihen, että jos autoa huolletaan, niin siinä yhteydessä huoltajan velvollisuuksiin tulee kiinnittää huomiota niihin paikkoihin, joihin sisältyy riskiä.

Sitten tämä taksin mittariasia. Kun torikaupassa vaaditaan aika yksilöityjä mittavälineistöjä, jotta voidaan nippu porkkanoita myydä tai kappaperunoita, niin kyllä tässä, sanoisin, dokumentoituvassa maailmassa pitäisi olla mahdollista, että kaikissa autoissa olisi sellainen mittaristo, josta sekä asiakas että verottaja voisivat luotettavasti päätellä, että mitään ohikirjaamista ynnä muuta ei tapahdu.

14.26 Anne Kalmari kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Lehti käytti hyvän puheenvuoron, joskin tietysti meidän täytyy muistaa, että autokantaa on hyvin monenlaista. Esimerkiksi itse tulen pitäjästä, jonka bensamittarissa lukee teksti ”ysi-vitonen poistettu vähäisen käytön vuoksi”, ja siellä on tarjolla vain ysikasia, ja tämä kuvastaa sitä, minkälaisista autokantaa siellä kotipitäjässäni on. Mutta siitä huolimatta nimenomaan tämä katsastuksen eteneminen asteittain voisi olla järkevää. Uusien autojen suhteen

Pöytäkirja PTK 68/2018 vp

voisi miettiä, kuinka paljon sitä katsastusväliä vielä voisi turvallisesti pidentää ja voisiko siellä tulla väli vuosia sitten myöhemminkin.

Kun taksiuudistus nyt sitten astuu voimaan, siellä on paljon pelkotiloja, mutta toivon myöskin sitä, että kun tasavertaisesti vaaditaan [Puhemies koputtaa] verokirjanpidot ja tasavertaisesti mittarit, niin toisaalta se voisi avata uusia mahdollisuuksia niin kuluttajille kuin muille toimijoille.

Puhemies Paula Risikko: Sitten puhujalistaan.

14.28 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämä katsastustoimintaa koskevan lainsäädännön uudistaminen on äärimmäisen hyvä hanke. On syytä muistaa kuitenkin se tosiasia, että maailma on mennyt eteenpäin niistä ajoista, jolloin katsastustoimintaa alettiin Suomessa harjoittaa. Muistan, kun muuan rekkamies totesi aikoinaan silloin vanhan lain aikaan, entisen menettelyn aikaan, että kun sitten tähän uuteen tultiin ja katsastustoiminta vapautui, niin hän kun puutavararekkaansa oli käynyt katsastamassa, tuumasi ja totesi vain rauhallisesti, että ensimmäistä kertaa hän huomasi olevansa asiakas, joka on tärkeä sille katsastustoimistolle. Se aikaisempi vähän ehkä kylmäkiskoisempi kohtelu muuttui ystävälliseksi palveluksi. Tällä linjallahan meidän pitää jatkaa.

Ja pitää muistaa se tosiasia, niin kuin edustaja Lehti omassa puheenvuorossaan hyvin kuvasi, että tämän päivän autojen huoltaminenhan on muuttunut aika pitkälti uudempien autojen osalta silläkin keinoin, että kun takuuvaatimukset vaativat, että asiakas käyttää määrävälein auton huollossa, jotta takuu säilyy voimassa, niin siinä samassa yhteydessä huoltomies varmasti katsoo kaikki kohdat, että auto on kunnossa. Ja myös vanhempien autojen kanssa pitää muistaa se, että tämän päivän huoltoasemilla työskentelevät ammattilaiset ovat erittäin vastuullisia miehiä ja naisia, ja kun he huoltavat autoa, niin jos he huomaavat vaikka, että joku raidetangon pää taikka jotkut jarrulevyt tai jotkut muut ovat kuluneet, kyllä varmasti siitä huomauttavat ja keskustelevat auton omistajan kanssa, että kannattaisiko nuo vaihtaa, jotta matka olisi turvallinen. Elikkä me olemme muuttuneet aikaan, joka on äärimmäisen hyvä ja nykyajan mukainen.

On syytä muistaa toisena esimerkkinä nykyajan hyvyydestä tämä digitaali tekniikka. Nykyisistä autoistahan pystytään viat paikallistamaan jo pelkän tietokoneyhteyden kautta, se, mitä siellä autossa on vikana, elikkä todellakaan auton katsastamiseen ei enää niin paljon virhemahdollisuuksia jää, ja kun katsastuskerrat harvenevat jo aikaisemmin hyväksytyjen lakien myötä, niin tässäkin yhteydessä saavutetaan järkevää hyötyä.

Minun mielestäni näihin mittalaitteisiin tässä laissa kosketaan aivan oikein. Tälläkin puolella on tapahtunut valtavaa kehitystä, [Puhemies koputtaa] ja verottaja varmasti saa aina oman osansa, sille kuuluvan osan, mikä sille kuuluukin. Ja pitää muistaa, että nämä yrittäjät ovat tietenkin kirjanpito velvollisia eli ei ole mitään sellaista maailmaa, että nämä voisivat niin sanotusti pimeästi näitä töitä tehdä. Maailmassa tietysti aina siihen mahdollisuuksia löytyy, mutta uskon vakaasti, että suomalaiset yrittäjät, alalla toimivat henkilöt, ovat varmasti vastuullisia ja tekevät työnsä hyvin ja kunniallisesti.

14.30 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Auton katsastaminen — sydän hakkaa, hermostuttaa. Mietit, miten tässä nytten taas tällä kertaa tulee käymään. No, onneksi meillä on todella asiantuntevaa ja osaavaa porukkaa sitä autoa katsomassa, mikä sen auton tilanne tällä hetkellä sitten onkaan. Koko lakiuudistuksen tavoitteena on vähentää byrokra-

Pöytäkirja PTK 68/2018 vp

tiaa ja lisätä turvallisuutta kaikissa näissä asioissa. On todella hyvä, että nyt tässä katsastuslakiuudistuksessa kiinnitetään huomiota siihen, että tärkeintä on se, että autot ovat hyvät ja kunnossa.

Byrokratiahan tässä ehdottomasti kevenee, ja sen kannattaa keventyäkin, sillä autojen tekniikka on kehittynyt todella paljon. Meillä liikenteessä olevat autot ovat koko ajan parempia ja parempia ja varmempia liikkumaan kuin aikaisemmin.

Siitä, miten autojen kanssa nyt sitten toimitaan: Tekniikka on kehittynyt, ja niitä ei todellakaan enää tarvitse katsastaa niin paljoa kuin aikaisemmin. Kun digitalisaatio on kokonaisuudessaan lisääntynyt, niin se auttaa myöskin tätä autojen katsastuskokonaisuutta. On hyvä, että me voimme viedä auton katsastettavaksi eri paikkoihin, kulkea eri paikoissa. Varsinkin, kun minulla on kuitenkin pitkä matka lähimpään katsastuspaikkaan, se hermostuttaa.

No, eihän se auto viimeksikään läpi mennyt ensimmäisellä kerralla, mutta se oli helppoa, kun minä tiesin, että on muitakin paikkoja, missä minä voin käyttää sitten, kun minä kerkeän, näyttämässä, olenko minä korjannut sen oikealla lailla.

Laki liikenteen palveluista on valtavan iso lakikokonaisuus, sen kanssa on tehty meillä liikenne- ja viestintävaliokunnassa mahdollisesti töitä. Oli todella rohkea veto lähteä rakentamaan kerralla näin isoa uudistuspakettia. Eihän siitä kerralla ihan täydellistä tullut. Ykkösvaiheessa tehtiin asiaa, sitten oli kakkosvaiheessa ja saatiin jo paljon asioita aikaan. Ehkä tämä katsastuskokonaisuuskin olisi pitänyt jo vähän aikaisemmin olla, mutta kun ottaa huomioon, kuinka mahdollisesti meidän ministeriömme on jo valmistellut ja tehnyt töitä tämän kokonaisuuden eteen, niin hyvin tässä on kyllä, todella hyvin, saatu asia menemään eteenpäin. Voi olla, että meille tulee lähiaikoina vielä joitakin muitakin pikkuisen korjattavia asioita tässä laissa liikenteen palveluista, mutta ehdottomasti eteenpäin menään.

Täytyy sanoa kyllä ministerille kiitos siitä, että näitä asioita on näin hyvin viety eteenpäin.

14.33 Suna Kymäläinen sd: Arvoisa rouva puhemies! Ihan alkuun kaksi huomiota.

Ensinnäkin, kun todetaan lainsäädännössä jotain puutteita tai aukkoja, jopa ihan suoria virheitä, on erittäin hyvää ja tarpeenmukaistakin, että niitä paikataan ja korjataan. Lähtökohta on, että tarvitaan katsastuslalle uudistamista, mutta me haluaisimme valiokunnassa tehdä tuon työn kunnolla, sillä sillä tulee olemaan ihmisten arkeen ja elämään myöskin suuria vaikutuksia. Haluaisimme tehdä siis sellaisen lain, jossa ei olisi näitä virheitä ja puutteita, joihin joutuisimme palaamaan, varsinkin kun tässä ei ole mitään kiireellisyyspakotetta. Tämän lain on arvioitu tulevan voimaan vielä 2019.

Mutta tähän mittariasiaan, joka todellakin edellyttää tarkennusta, jotta tuolla tien päällä on selvyttä niin toimijoilla kuin erityisesti asiakkailla ja palvelun käyttäjillä, tarvitaan muutosta. Siksi edelleenkin toistan kysymyksen ja ihmettelen, miksi katsastuslaki yhdistettiin taksamittarien käsittelyyn, kun tällä taksamittarialsalla on kiire ja tällä katsastuslaila ei ole kiire. Ja edelleenkin kysyn sitä perustetta, miten me voisimme tehdä täällä lainsäädäntöä, jossa valvonta ohjattaisiin liikenteen turvallisuusvirastoon, jota ei vielä ole olemasakaan. Me emme tiedä, minkämuotoisena tuo virasto tulee tapahtumaan.

En tiedä, olenko vainoharhainen, jonkun mielestä ehkä olenkin, mutta tulee sellainen tuntuma, että tätä liikennevirastoa pyritään nyt näiden muiden lakiesitysten myötä ikään kuin väkisin ajamaan voimaan. Sitten seuraavaksi perusteluihin tulee, että meillä on jo teh-

Pöytäkirja PTK 68/2018 vp

ty tämä valvontalaki näitten mittareitten osalta, jossa tehtävät ovat liikennevirastolla ja niin pois päin. Mutta että tänä ajankohtana — elämme nyt juhannusviikkoa, ja ainakin toistaiseksi tiedossa on, että me työskentelemme täällä vielä yhden viikon juhannuksen jälkeen — tämän laajan paketin saisimme käsiteltyä liikennevaliokunnassa, jossa meillä on lukemattomia muitakin isoja tehtäviä, kuten vaikka tieliikennelaki, se on kyllä aika hokkuspokusta edellyttävä. Tai sitten me olemme tilanteessa, että me emme käy asiantuntijakuulemisia. Tämäkään ei ole tässä talossa nykyisin enää mitenkään erikoista, mutta toivoisin, että tämä toimintatapa ei laajene kaikkiin valiokuntiin.

Minä siis olen aidosti huolissani siitä, että emme me tämän juhannusviikon ja juhannuksen jälkeisen viikon aikana koko tätä isoa pakettia [Puhemies koputtaa] pysty käsittelemään. Toivoisin, että saisimme näihin mittareihin jotain selkeytystä.

14.36 Markku Pakkanen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Täällä on käyty hyvää keskustelua katsastuksesta ja sen tarpeellisuudesta.

Itse haluaisin muistuttaa, miksi Suomessa autoja katsastetaan: Kyllä se tärkein periaate on tietenkin oma turvallisuus, jotta katsastettu auto, millä ihmiset liikkuvat, on turvallinen. Se oma turvallisuus on siinä se ensimmäinen tulokulma ja sitten vasta kaikki muut.

Edustaja Lehti ansiokkaasti kyllä vertasi muuhun maailmaan. Siinä mielessä se, että moottoripyöriä ei tarvitse katsastaa, on tärkeä asia. Tieliikenteessä on sitten poliisin resursit ja valvonta se, millä moottoripyörien katsastus maantiellä suoritetaan.

Tähän mittauslaitedirektiiviasiaan: Haluaisin muistuttaa myös, että tätä mittaustehtävään nyt ei sinällensä määritellä siinä direktiivissä, vaan ne jäävät meille kansallisiksi päätöksiksi, ja se on tärkeä huomioida. Siksi pidän tärkeänä, että se asia on nytten meillä käsitellyssä, ja se on meidän päätäntävallassamme nyt, että tilattuihin olisi käytettävissä taksamittarit, mistä tilataan kyydit. Kun matkan hinta perustuu aikaan ja on matkaan sidottu, niin siinä on hyvä olla taksamittari. Niin ei sitten syntyisi tämä tällainen torikauppailmiö, vaan taksamittarista saat myös kuitin, ja kuluttaja pystyisi sitten arvioimaan jälkikäteenkin matkan hinnan ja sen, miten se hinta on määräytynyt, ja sen, miten se muodostuu. Toisaalta varmaan yhteiskunta ja muutkin sitä kuittia sitten aina joskus tarvitsevat ja kyselevät, ja toki siitä sitten verottajallekin jää jälki vastaisuudessa. Mutta erityisesti kuitin-saanti- ja kuitinantovelvollisuus paranee.

14.38 Eero Lehti kok: Arvoisa rouva puhemies! Kun edustaja Pakkanen täällä otti moottoripyörät vielä kertaalleen esiin: Nyt on syntynyt sellainen ilmiö — kun liikkuva poliisi vähensi olennaisesti tievalvontaa ja siirryttiin peltipoliiseihin — että kun moottoripyörissä ei ole etupäässä lainkaan rekisterinumeroa, niin ne jäävät täysin katveeseen. Sitä voi ajaa vaikka kuinka lujaa ja väärällä kaistalla tai mitä tahansa, eikä poliisi pysty jäljittämään.

Tässä on se vaara, että myös niin sanotut kevytmoottoripyörät — joissa sanotaan olevan vähemmän tehoa, mutta niissä on aivan riittävästi tehoa, jotta pyörän nopeus voi ylittää 200 kilometriä tunnissa — voivat ajaa peltipoliisin ohi, eikä mitään siitä seuraa.

Sama koskee ehkä sitä, että myös ajokorttita ajaminen on yleistynyt, kun ei ole liikkuvalla poliisilla resursseja. Nuoret lähtevät siitä, että siihen, jos jää kiinni, on niin pieni mahdollisuus ja aina voi selittää, että oli satunnainen. Ja käytännössä aika monet jättävät ajokortin hankkimatta juuri tästä syystä, että poliisi on siirtynyt peltipoliiseihin. En ole nähnyt ensimmäisenkään peltipoliisin kysyvän ajokorttia sen paremmin kuin sitä, että ajatteko

Pöytäkirja PTK 68/2018 vp

huumeiden tai alkoholin vaikutuksen alaisena. Siinä, että näin on menetelty, on kyllä aika paljon huolestuttavia piirteitä.

Liikenneturvallisuuden kannalta tietysti voisi sanoa, että kun Suomessa sallittiin niin sanotut mopoautot, niin se tarkoittaa sitä, että loukkaantumisriski niiden kanssa on moninkertainen, kun paljon huokeammilla kustannuksilla nopeudeltaan rajoitetuilla autoilla olisi voitu antaa nuorille ihmisille mahdollisuus liikkua turvallisemmassa ajoneuvossa.

14.40 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Katsastuksen järkeistämisestä täytyy antaa kyllä hallitukselle ihan positiivinen peukku. Se on ihan hyvä asia.

Mutta täällä ovat nyt tulleet esille nämä taksimittarit, ja haluan nyt suoraa palautetta antaa taksiautoilijoilta Varsinais-Suomesta ja myös Satakunnasta. He ovat tosiaan huolissaan tuloistaan. He ovat laskeneet, että jos tulot ovat olleet vuodessa 40 000, niin näitten uudistusten jälkeen tulot laskevat noin 32 000:een, ja tämä laitteisto on yksi sellainen hankinta, mihin menee varoja, joten pitäisi vielä kyllä ministerinkin harkita, mitäs tämän asian kanssa tehdään, koska varsinkin näistä maaseudun taksiautoilijoista on osa jo ehkä lopettamassa koko ammatinsa. Se on hankala asia maaseudun ihmisille, niitä tuttuja takseja ei sitten enää kuljekaane.

Tässä Taxidatassa, mikä nyt ohjeistaa koko aluetta Varsinais-Suomessakin, vaatimukset ovat aika kovia. Nämä yksittäiset taksiautoilijat ovat helisemässä.

Puhemies Paula Risikko: Ministeri Berner, voitte puhua siitä paikalta, 3 minuuttia, olkaa hyvä.

14.41 Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner: Arvoisa rouva puhemies! Kiitoksia edustajille keskustelusta. Muutama näkökulma tähän katsastuslakiin.

Katsastajien vaatimukset eivät tässä yhteydessä muutu, ja katsastuslaista on järjestetty myöskin laajat kuulemiset ja esitystä on tältä osin pidetty hyvinkin tasapainoisena. Kokonaan katsastustoiminnasta ei voida luopua. Kysymyksessä on EU-direktiivi, joka tuo myöskin meille tiettyjä vähimmäisvaatimuksia, joita nyt tämän lain mukaan myöskin toimeenpannaan.

Laki liikenteen palveluista on todellakin erittäin iso muutos liikennejärjestelmään, josta myöskin on täällä salissa todettu. On selvää ja ymmärrän erittäin hyvin, että tämä tuo myöskin paljon huolenaiheita, paljon keskustelua. Senkin osalta on tärkeää, että silloin, kun meillä syntyy epävarmuustekijöitä, pystytään niihin myöskin nopeasti tarttumaan ja viemään näitä eteenpäin.

Taksamittarin osalta lakimuutos on valmisteltu erittäin hyvässä yhteishengessä työ- ja elinkeinoministeriön, Tukesin ja Trafín kanssa. Esityksestä on ollut yhteisymmärrys, ja toimijoiden kannalta on selkeämpää, että on yksi viranomainen, joka valvoo mittareita, eikä ole laitekohtaista, mikä viranomainen mitäkin laitetta valvoo. Samalla olemme halunneet huolehtia sanamuodoilla nimenomaan siitä, että käy selkeästi ilmi EU-mittausedirektiivin mukainen lakisääteinen mittaustehtävä ja että siinä olisi luottamusta ja selkeyttä toimijoiden piirissä, kuten edustaja Pakkanen täällä myöskin totesi.

Tämän lisäksi, kun on viitattu siihen, että olemme asiaamme edellä, olemme täällä todenneet, että toimijoiden tulisi tehdä ilmoitukset Liikenteen turvallisuusvirastolle, joka siis on meidän nykyinen Trafi, nykyinen olemassa oleva viranomainen, tai sitten myöhemmin liikenne- ja viestintävirastolle, jos eduskunta kyseisen virastouudistuskokonaisuuden mah-

Pöytäkirja PTK 68/2018 vp

dollisesti aikanaan hyväksyy. Tältä osin olemme pyytämässä nimenomaan tätä näkökulmaa ja pidämme tämän myöskin huomiossa. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin liikenne- ja viestintävaliokuntaan.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 85/2018 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Paula Risikko: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään maa- ja metsätalousvaliokuntaan, jolle ympäristövaliokunnan on annettava lausunto.

Keskustelu

14.44 **Eeva-Maria Maijala kesk:** Arvoisa puhemies! Olen tästä esityksestä erittäin tyytyväinen. Meillä Kalatalouden Keskusliitossa, jonka puheenjohtajana toimin, tästä asiasta, mitä tässä nyt on esittelyssä, on keskusteltu todella paljon, ja nyt näyttää siltä, että asioissa ollaan menossa eteenpäin.

Ensimmäinen asia on se, että Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetaan laki, ja siinä toimijakohtaista kalastuskiintiöjärjestelmää ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden jakamisen menettelyä selvennetään. Tässä asiassa on tärkeää se, että me saisimme kehitettyä kokonaisuudessaan meidän Itämeren ja erityisesti rannikoiden kalastamista.

Suomen osalta kaupallisen kalastuksen määrä varsinkin merissä on romahtanut täydellisesti. Meillä rannikon kalastajien määrä on vähentynyt koko ajan todella paljon ja samanaikaisesti myytäväksi saatava kala, kotimainen kala, on vähentynyt paljon. Mihin tämä kala on sitten joutunut sieltä rannikolta? Hylkeitten määrä on lisääntynyt meillä merissä todella paljon. Eli harmaahylkeiden ja itämerennorppien määrä on lisääntynyt aivan valtavasti, ja ne alkavat olemaan niissä määrissä, että niillä on jo todella iso vaikutus meidän kalakantoihimme varsinkin rannikolla.

Nyt sitten se, mitä meidän pitäisi saada EU:n tasolla vielä näissä hyljeasioissa vietyä eteenpäin, on se, miten me voisimme kaupallisesti hyödyntää hylkeitä. Suomi on saanut poikkeusluvan siitä, että me pystymme metsästäämään sekä harmaahyljettä että itämerennorppaa jonkin verran, mutta niitä ei saa kaupallisesti hyödyntää. Mihin ne hylkeet sitten joutuvat sieltä — sitäpä minä vain kysyn ja moni muukin kysyy, miettii. Ja mitä järkeä on edes yrittää alkaa pyytämään, sillä niiden pyytäminen on todella vaikeaa ja hankalaa? No, aikoinaan sillä oli iso taloudellinen merkitys suomalaisille kalastajille, että hylkeitä pystyttiin hyödyntämään. Tällä hetkellä se ei ole mahdollista, ja nyt meillä on vain toiveena se, että jossakin vaiheessa EU:ssa ymmärretään se asia, että kun kerran meille on annettu lupa niitä jonkun verran pyytää, niin niitä pystyisi myöskin kaupallisesti hyödyntämään.

Pöytäkirja PTK 68/2018 vp

Toinen ongelma meillä rannikkokalastamisella on merimetsojen määrä. Merimetsojen määrä on myöskin lyhyessä ajassa, kymmenessä vuodessa, eksponentiaalisesti kasvanut todella huikean korkeaksi. Merimetsot aiheuttavat erittäin pahaa jälkeä verkkoiltaessa. Itse olen sisämaasta, ja meillä yhden kerran järeällä kävi merimetsa. Se oli kyllä ohikulkumat-kalla tuolta pohjoisesta tänne etelään päin, mutta mitä yksi merimetsa sai jo aikaiseksi siinä meillä verkoilla: Meillä oli siianpyynti menossa siinä, ja kun meillä on pintaverkot siinä siian pyynnissä, niin se sai todella pahaa jälkeä aikaiseksi. Yksi merimetsa sai hävitettyä ison määrän siikoja pilalle, verkkoihin tuli isot määrät reikiä. Mitä sitten tapahtuu, kun sielä meren rannikolla yritetään pyytää kalaa ja siellä on tuhat merimetsaa ja ne ovat koko kesän siinä? Minulla muutamassa päivässä yksi merimetsa sai jo niin paljon aikaiseksi. Kävin viime viikolla tuossa läheisellä rannikolla katsomassa kaupallista kalastamistoimintaa, ja kyllä kalastajat olivat aivan pulassa. He sanoivat, että he eivät pysty käytännössä verkoilla pyytämään enää ollenkaan ja rysien käyttökin on mennyt todella vähäksi, koska ei enää pysty kalastamaan juuri ollenkaan eikä siellä enää ole kalaa, mitä saada. Eli meidän pitää saada merimetsasta kunnolliset kannanhoitosuunnitelmat ja senmukaisia tuloksia myöskin aikaiseksi.

Arvoisa puhemies! Toinen asia, mikä tässä kyseisessä tämän päivän esityksessä on mukana, on sitten tämä, että lisäksi esityksen mukaan jokialueelta kaupallisessa kalastuksessa pyydettyjen, Itämerestä peräisin olevien lohien ensimyynti olisi sallittu vain niille kaupallisille kalastajille, jotka ovat ilmoittaneet elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle aikovansa kyseisenä vuonna harjoittaa lohien kaupallista kalastusta jokialueella. Tämä esitys on todella tärkeä. Se on sen takia tärkeä, että nytkin meillä on kaupan valtavat määrät lohita, josta kukaan ei tiedä, mistä ne oikeasti ovat, ovatko ne joelta, merestä, Ruotsin puolelta, mistä ne ovat, että kuka tässä ei ole toiminut välttämättä rehellisesti. Joesta niitä on saanut pyytää ja kaupallisesti hyödyntää, mutta nyt se kaikkein olennaisin asia on se, että Tornion-Muonionjoki on Itämeren alueen tärkein poikastuotantoalue. Sillä alueella olisi erittäin tärkeää, että lohiet pystyisivät kunnolla nousemaan ylös. Toissa kesänä sinne nousi 100 000 lohita, mikä oli huippuennätys pitkiin aikoihin. Viime kesänä niitä nousi vain semmoinen 50 000 kappaletta. Jostakin syystä määrä oli huomattavasti vähäisempi.

Nyt olisi tärkeää, että me voisimme varmistaa, että jatkossakin lohien määrä sinne jokeen on todella korkea ja me tiedämme, mihin lohiet sieltä väliltä katoavat tai jäävät. Ensimmäinen tärkeä asia on se, että Tornion-Muonionjoen suussa olevien hylkeitten ja sitten näitten norppien määrää saadaan vähennettyä niin, että yleensä ottaen lohiet pääsevät sieltä nousemaan ylöspäin. Tärkeintä tässä Tornion-Muonionjoki-asiassa on se, että kun lohien arvo joesta tai merestä pyydettyinä tai muuten suoraan kaupasta ostettuna on vain muutama euron kilo, niin kun se menee matkailutuotteeksi, niin se on jopa tuhat euroa kilo, eli-kä silloin puhutaan niin merkittävästä matkailullisesta ja elinkeinollisesta tuotteesta ja toiminnasta, että on ehdottomasti aina parempi, että kala nousee jokeen mahdollisimman korkealle ja me saamme sieltä sitten matkailullisia tuloja aikaiseksi.

Kiitoksia siis tästä esityksestä. Tämän mukaan sitten eteenpäin mennään, niin että me saisimme toivottavasti meidän koko kalastustoimintaamme kehitettyä eteenpäin, saisimme ihmisille työpaikkoja ja me saisimme pöytäämme suomalaista kalaa.

14.51 Hanna Halmeenpää vihr: Arvoisa rouva puhemies! Vuoden 2017 alusta voimaan tulleen täytäntöönpanolain keskeisenä tavoitteena on ollut kaupallisen kalastuksen kannattavuuden ja toimintaedellytysten parantaminen. Siirrettäviä käyttöoikeuksia ja toimijakoh-

Pöytäkirja PTK 68/2018 vp

taisia kalastuskiintiöitä koskevan järjestelmän avulla pyritään parantamaan mahdollisuutta suunnitella ja toteuttaa kalastusta mahdollisimman kustannustehokkaasti ja markkinoiden kannalta optimaalisesti, jotta myös ammattikalastuksen kannattavuus ja kyky kehittää toimintaa paranisivat.

Päävastuu kalastuskiintiöiden käytöstä on nyt siis siirtynyt kalastusalan yrityksille ja ammatinharjoittajille, kun se ennen oli valtiolla. Nyt käsittelyssä olevan esityksen tavoitteena on vahvistaa tuon täytäntöönpanolain alkuperäisten hyvien tavoitteiden saavuttamista. On siis hyvä asia, että kalastuskiintiöiden jakamisen menettelyjä edelleen selvennetään.

Esitys sisältää myös tärkeän lisäyksen siitä, että todellakin jokialueilta saadut itämerenlohjet veloitettaisiin merkitsemään samalla tavoin kuin merestä saadut lohjet. Tässä on tarkoituksenaan siis tehostaa lohenkalastuksen valvontaa, mikä on erittäin kannatettavaa.

Tämä ehdotettu uusi laki vähentää hieman ely-keskuksen, tai erityisesti Varsinais-Suomen ely-keskuksen, kalataloushallinnon tehtäviä — tuo Varsinais-Suomen elyhän vastaa koko maassa merialueen kalataloustehtävistä. Toimijakohtaisia kalastuskiintiöitä koskevat päätökset tehtäisiin troolikalastusta lukuun ottamatta jatkossa pääsääntöisesti vain kerran vuodessa. Näin sääntö-Suomi selkiytyy.

Vaikka jokialueelta kaupallisessa kalastuksessa saatujen lohien merkintävelvoite hieman lisää viranomaisten ja kaupallisten kalastajienkin tehtäviä, tämä järjestely selvästi parantaa viranomaisten ja kalakaupan mahdollisuuksia valvoa sitä, että myyntiin otetaan vain laillisesti pyydettyjä lohia.

Olenaisia vaikutuksia julkiseen talouteen tällä lakiesityksellä ei ole.

Arvoisa puhemies! On huomionarvoista, että merkitsemisvelvoitteen ulottaminen myös jokialueella tapahtuvaan lohenkalastukseen parantaa ja selkiyttää kalakaupan ja myös kuluttajien tietoisuutta lohisaaliin alkuperästä ja laillisuudesta ja parantaa samalla jokialueella harjoitettavan lohenkalastuksen valvontaa, seurantaa, ja sitten siellä matkailukalastuksen puolella todellakin lohien arvo nousee.

Erityisesti rakennettujen jokien niin sanottujen terminaalialueiden lohenkalastuksessa saaliiksi tulisi valikoida vain istutettuja, rasvaeväleikattuja lohia, ei esimerkiksi Ii- ja Kemijokien suualueilla Simo- tai Tornionjoen luonnonlohikantaa. Nämä terminaalialueet jokisuilla on alun perin perustettu nimenomaan velvoiteistutettujen lohien tehokkaan pyynnin mahdollistamiseksi. Tästä syystä näillä jokisuilla, terminaalialueilla, kalastusjärjestelyt poikkeavat monilta osin muusta lohenkalastuksesta.

On erittäin hyvä, että täytäntöönpanolain 6 a §:ään on tässä lakiesityksessä nyt sisällytetty mahdollisuus määrätä jokialueiden lohisaaliin enimmäismääristä ja jokialueelta saadun lohisaaliin koostumusta koskevista rajoituksista tarkemmin. Tätä mahdollisuutta tulee käyttää siihen, että rakennettujen jokien jokisuilla lohenkalastus kohdistuu tulevaisuudessa todellakin vain istutettuihin lohikantoihin. Tämä menettely tukee myös kansallisen kalatiestrategian sekä lohi- ja meritaimenstrategian tavoitteita, sillä kaupallisen lohenkalastuksen kannalta tärkeimmät jokialueet ovat myös tuon kansallisen kalatiestrategian kärki-kohteita.

14.55 Ville Skinnari sd: Arvoisa puhemies! Todellakin, tässä täytäntöönpanossa on paljon hyvää, ja me oppositiossa ja SDP:ssäkin tervehdimme tätä ilolla. Tämä on hyvä asia. Toki pitää muistaa se, että tämä kiintiöjärjestelmäasia on aika uusi kokonaisuus, se on niin tuore, että sen toimivuudesta on vielä mahdotonta tehdä johtopäätöksiä. Kuitenkin, kuten edustajat tässä hyvin nostivat esille, tässä on se hyvä puoli, että kun meillä on ollut se on-

Pöytäkirja PTK 68/2018 vp

gelma, että kaupassa lohiet merkitsemättöminä aiheuttavat epätietoisuutta kuluttajille ja alan toimijoille ja sitä kautta ovat vaikeuttaneet valvontaa, niin kyllä tämä muutos selkeyttää tilannetta.

Mutta tietysti kaiken kaikkiaan jotain tähän meidän kalastuselinkeinoomme pitääkin keksiä. Meillä on niin sisävesillä kuin merillä se ongelma, että kannattavuus on haasteellista, ja meilläkin Sisä-Suomessa erityisesti on haastavaa elättää itsensä kalastuksella. Mutta toki, kun katsoo tänään ulos ikkunasta ja näkee, millainen ilma on, niin voi todeta, että moni on siellä nytkin kalastamassa. Ja jos voisi hallitukselta vielä jotain toivoa näin loppukaudelle, niin tietysti sellaista lainsäädäntöä, mikä varmistaisi sen kalan saannin. Se on ainakin näin henkilökohtaisesti myös meille Vapaa-ajankalastajien puheenjohtajille se iänkuinen jokakesäinen haaste.

14.57 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Näin aluksi tuosta edustaja Skinarin esittämästä toiveesta saaliiden paranemisesta: se lienee niitä kalamiesten ja -naisten asioita, se on henkilökohtaisista taidoista kiinni, ja toivon onnea ja menestystä edustajakollegalle ja -kollegoille.

Mutta mitä tulee tähän lakiesitykseen ja kalansaaliiden lisäämiseen tässä maassa, niin olisi erittäin toivottavaa, että vihdoinkin ja viimein päästäisiin lainsäädäntöä parantamalla — niin kuin tässä ollaan parhaillaan tekemässä — kotimaisen kalan käytön lisäämiseen. Nythän meillä on Suomessa onneton tilanne, että yhä valtavia määriä vuosittain tuodaan kalaa ulkomailta Suomeen, vaikka asumme maailmassa eniten järviä ja myös merialuetta sisältävän maan rajojen sisällä. Täällä olisi mahdollisuuksia kotimaisten kalojen lisäkäyttöön vaikka kuinka paljon.

Ja mitä nyt on paljon keskusteltu kalastuksesta Suomen järvillä ja on esimerkiksi tämä kalastuslain pykälä, jossa on hieman ongelmallisia kohtia, jossa muun muassa virtaavista vesistä onkiminen on kiellettyä, niin toivoisin hartaasti, että silläkin alueella päästäisiin järkevään ratkaisuun. Sehän on semmoinen asia, että kun käynte jollakin isolla järvellä, niin näette sen tilanteen todella, tai ihan vaikka merialueellakin: viime kesänä olin Pielisellä käymässä kaverini veneellä, sieltä veneiltiin yhtenä päivänä, ja hämmästyttävää on se, miten vähän siellä on kalastajia, todella aivan yksittäin venekuntia siellä täällä — ei mitään merkitystä suomalaiselle kansantaloudelle.

Tällä asialla on myös terveydellistä merkitystä. Jos saamme kotimaisen kalan käyttöä lisääntynyttä, se on erittäin positiivinen asia ihmisten terveyden kannalta. Kala on terveellinen ravintoaine, ja ennen kaikkea se parantaa kaikkia näitä ihmisen elämälle tärkeitä asioita, muun muassa veriarvoihin sillä on positiivinen vaikutus.

Mutta mitä edustaja Maijala puheenvuorossaan mainitsi tästä harmaahylkeen ja itämerennorpan tilanteesta, niin siihen pitäisi todella yhteisellä kalastuspolitiikalla pystyä vaikuttamaan, että saisimme todella tätä harmaahylje- ja itämerennorppaongelmaa vähän jonkunasteiseen kuriin, samoin tämän merimetsoasian. Onhan täysin käsittämätön tilanne, että meillä on — ammattikalastajat ovat siitä puhuneet sen kymmenentuhatta kertaa, että näitä hylje- ja norppakantoja pitäisi pystyä leikkaamaan ja ennen kaikkea hyötykäyttämään. Eihän ole mitään järkeä poistaa se eläin sieltä luonnosta ja sen jälkeen jättää käyttämättä se saatu hyöty. Se on kyllä sitä hölmöläisen taloudenpitoa, sellainen taloudenpito. Olkoonkin, että Euroopan unionista on tullut tällaisia säädöksiä, niin olen ihan satavarma siitä, että jos maa- ja metsätalousministeriössä ja yleensäkin Suomen poliittisessa päätöksenteossa pikkuisen ruvettaisiin ajattelemaan myös suomalaisten ihmisten etua, niin voi-

Pöytäkirja PTK 68/2018 vp

taisiin todella tehdä näistä luonnonvaroitamme meille mahdollisuus — eikä niin, että se on vain pakkopullaa — niin että kun joku eläin on, vaikka nyt se harmaahylje, poistettu, niin käytettäisiin siitä saatavissa oleva hyöty, ja sillä sipuli.

Ja edustaja Skinnarille näin lopuksi toivotan kireitä siimoja.

15.00 Markku Eestilä kok: Arvoisa puhemies! Tämä hallituksen esitys on hyvä. Tässä täytäntöönpannaan Euroopan unionin yhteistä kalastuspolitiikkaa. Suomihan otti uuden suunnan Itämeren lohenkalastuksessa vuonna 2012, ja maa- ja metsätalousvaliokunta oli silloin tässä asiassa aloitteellinen ja aktiivinen, ja oli hienoa, että myös maan hallitus kuunteli maa- ja metsätalousvaliokunnan näkemyksiä, sillä se on osasy siihen, että tänä päivänä lohta nousee esimerkiksi Tornionjokeen, ja siitä juuri vapaa-ajankalastajat kiittävät, ja aluetaloudellinen merkitys on toista luokkaa kuin verkoilla kalastettuna.

Toki näitä asioita ei pidä liiaksi panna vastakkain, mutta kun tällä hetkellä ollaan parhaassa kalastuskaudessa, tuon esille sen, että jos Euroopan unionissa on yhteinen kalastuspolitiikka, kiintiöt ja merkitsemisvelvollisuus jokialueilla, mitä tässäkin hallituksen esityksessä on, niin valvonnalla pitää pitää huoli, että näitä yhdessä sovittuja pelisääntöjä noudatetaan. Lienee julkinen salaisuus, ja se löytyy myös asiakirjoista, että Puola ei tällä hetkellä noudata Euroopan yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjä. Se ylikalastaa, ja se vaikuttaa siten negatiivisesti kaikkien muiden kalansaaliiseen, ja me joudumme arvioimaan sitten, mikä mahtaa olla se sopiva kiintiömäärä Itämeren lohelle. Jotenkin terveisiä pitää Suomen eduskunnasta lähettää komissiolle, että se tiivistää ja ryhtyy painostamaan tehokkaammin Puolaa, että siellä tämä ylikalastus, salakalastus ja muu raportointi, joka mahdollistaa lohen ylikalastuksen, saadaan kuriin, koska se on koko tämän järjestelmän uskottavuuden kannalta kaikkein merkittävin seikka.

Kun täällä on kalastuksesta kiinnostuneita kansanedustajia, niin olisi hyvä kuulla heidänkin mielipiteensä, mutta nyt kun meillä on hyviä lohijokia ja tällä hetkellä Tenojoella-kin kalastus on alkanut — kala ei taida kovin paljon tällä hetkellä vielä nousta — ainakin minun mielestäni sielläkin pitää ottaa kiintiöt ja valvonta käyttöön, että kalat merkitään, koska se on silloin se tae, että me tiedämme, kuinka suuria nämä saaliit todellisuudessa ovat.

15.02 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Hyvä jatkaa edustaja Eestilän puheenvuorosta.

Elikkä ensinnäkin Tenosta: Olen aivan samaa mieltä näistä asioista kuin edustaja Eestilä. Tenollakin olisi minusta hyvä, että otettaisiin käyttöön sama asia kuin tuolla Tornion-Muonionjoella elikkä saa ottaa yhden lohen päivässä tai korkeintaan kaksi lohta päivässä ja saataisiin tietää, minkä verran niitä tulee. Tosin Tenollakin on nyt tullut käyttöön sitten tämä ilmoitusvelvollisuus, jonka jälkeen tiedetään, paljonko lohia nousee, eli saman tien ilmoitetaan asiasta. Tenolla on kyllä todella hieno asia myöskin se, että siellä on saatu vihdoin ja viimein nämä kalalaskurit käyttöön, ja nyt tiedämme, paljonko sinne jokeen lohia nousee. Tornion-Muonionjoessa on kalalaskurit jo käytössä, ja sinnehän on nytten taas ihan hyvin lähtenyt lohia nousemaan.

Mutta nyt sitten Puolasta: Oli järkyttävää kuulla, että sieltä on ilmeisesti salakalastettu 30 000 lohta, mikä on kymmenen kertaa enemmän kuin kyseisen maan kiintiö on olemassa. [Jari Myllykoski: Viisi kertaa!] — Tai 5—10 kertaa, kuitenkin huomattavasti enemmän kuin heidän kiintiönsä on olemassa. — He ovat kuulemma pyytäneet meritaimenta siellä,

Pöytäkirja PTK 68/2018 vp

mutta eihän sillä alueella meritaimenta juuri edes olekaan, mistä he ovat näitä kaloja pyytäneet. Ensin meidän pitää varmaan opettaa heidät tuntemaan kalalajit.

Mutta sitten näistä muista kotimaisista kala-asioista: Niin kuin tässä tuli jo esille, niin Suomessa syödystä kalasta vain viidesosa on kotimaista kalaa. Siinä on mukana myöskin nämä ihmisten itsensä pyytämät kotitarve- ja vapaa-ajankalat. Elikkä tässä meillä olisi todella töitä paljon edessä. Miten me saamme tämän asian kannustettavasti hoidettua eteenpäin?

Nyt mennään sisävesille, joita tosin tämä alkuperäinen esitys ei koske, mutta kuitenkin kala-asioissa kalavesien hoitaminen on vesioikeuden omistajien rooli ja tehtävä ennen kaikkea, millä varalla se tehdään, miten tämä kalavesien hoitaminen tehdään. Sielläkin väestö vähenee ja vanhenee koko ajan, joitten tehtävä ja työ tämä olisi. Meidän pitäisi nyt alkaa miettimään ihan uudella näkökulmalla, miten tätä työtä alettaisiin tekemään, miten me saisimme sinne myös uutta ja nuorempaa porukkaa matkaan, myöskin vapaa-ajankalastajia ja muita kiinnostuneita siihen kuvioon mukaan.

Ja tämä toisarvoinen kala — ennen puhuttiin roskakalasta, nyt puhutaan toisarvoisesta kalasta — miten sitä voidaan alkaa hyödyntämään? Meillä on kaikki kalapihvit ja -puikot tällä hetkellä muualta tuodusta kalasta. Me voisimme alkaa tekemään niitä vaikka särjestä.

Minulla on työn alla lakialoite särjen arvonnalisäverovapautuksesta. Elikkä kun tällä hetkellä meillä voi poimia marjoja jokamiehenoikeudella ilman arvonnalisäveroa, niin voisimmeko me jatkossa pyytää muun muassa särkiäkin ilman arvonnalisäveroa ja myydä niitä sitten eteenpäin kuten jokamiehenoikeudella?

15.05 Ville Skinnari sd: Arvoisa puhemies! Täällä on tänään puhuttu paljon lohesta, ja hyvä niin, mutta kuten todettu, niin kalastuksessa on paljon muutakin. Mutta minun mielestäni avainasia on kuitenkin se, millaisen jalostusarvon me pystymme luomaan kalalle, millaisen arvoketjun, ja etenkin katsoa vientiä, koska maailmalla tai jo pelkästään Euroopassa villistä kalasta on huutava pula. Siksi suomalainen hauki ja muut kalat, jopa se särki, ovat ehdottomia laatutuotteita, kun ne oikein valmistetaan. Itsekin sain ottaa oppia silloin Pohjois-Suomessa ja Kuusamossa, eli terveisiä vain sinnekin. Mutta meillä on mahtavan iso potentiaali myös meidän sisävesissämme, kun katsotaan kalaliiketoimintaa kaiken kaikkiaan. Siinäkin mielessä toivon — ministeri Leppä ei ole paikalla — vieläkin uusia ja tehokkaampia toimenpiteitä siihen, että meidän kalamme saadaan jalostettua siten, että tuottajallekin jää siitä tarpeeksi katetta ja että se on kannattavaa elinkeinotoimintaa. Meidän pitää oppia brändäämään meidän suomalaisia kalatuotteitamme, tekemään niistä kansainvälisiä vientiartikkeleita, ja se on ihan selvä asia.

Mutta sitten vielä Tenon kiintiöistä. Olen aivan samaa mieltä kuin edustajakollegat edellä, että me voisimme hyvin katsoa tätä kiintiöasiata, koska meidän pitää kuitenkin välttää se viime kesän katastrofaalinen tilanne, että lupia ei saa. Olin itsekin siellä lasten kanssa, ja tilanne oli todella vaikea, ja kansainväliset matkailijatkin joutuivat kääntymään takaisin. He eivät saaneet Suomen puolelta lupia, joko he menivät Norjan puolelta hakemaan tai sitten heidän piti palata kotimaahansa. Siinäkin mielessä jonkinlainen kiintiösystemi olisi hyvä, ja sen me voisimme nopeasti tehdä, jotta se ehtisi sitten vaikka ensi kesäksi.

15.07 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! Kalalta maistuvia puheita.

Toivotaan, että se on mahdollista myös rannikkokalastajille, että me saamme lohikannat sellaiselle tasolle, että me tuolla Satakunnassakin voimme saada ruokapöytiin lohta — ihan

Pöytäkirja PTK 68/2018 vp

sitä kotimaista, ettei tarvitse tyytyä Norjan pussiloheen. Mutta se edellyttää juuri sitä, miten maa- ja metsätalousvaliokunta, kuten edustaja Eestilä tuossa hyvin kuvasi, on johdonmukaisesti lähtenyt ottamaan härkää sarvista kiinni ja lähtenyt tukemaan tieteellisen arvi-
on pohjalta olevia kalastusmääriä.

Meillä on paljon vielä tehtävänä töitä, ja yksi on juuri se, että merkitsemisen pitää ruveta tapahtumaan, mutta se pitää tuoda myös kotitarvekalastukseen ja vapaa-ajankalastukseen. Me olemme rämpineet Suomessa tämän saman asian kanssa niin, että me emme voi tietää, paljonko vapaa-ajankalastuksesta nousee lohta veneisiin — on arvioitu nyt valiokunnan kuulemisissa, kun puhuttiin kiintiöistä, että erittäin merkittävä osa siitä, mitä varsinkin Tanskan edustalla nousee, mutta se on vain arvioihin perustuvaa, paljonko sitä nousee.

Kalakuolleisuutta emme pysty tietämään. Meillä on todella isoja ongelmia nimenomaan Puolan väärin raportoidun kalastuksen osalta. Meidän pitää EU:ssa enemmänkin yhdistää: minä en halua EU:ta meidän metsäsektorillemme luomaan yhteistä metsäpolitiikkaa, mutta ehkä tässä kalastuspolitiikassa pitää olla jotakin yhtenäisyyttä. Ja sen pitäisi vielä enemmän keskittyä niin, että se on enemmän Itämeren rannikolla olevien ja kutujokia sisältävien maiden päätöksenteossa kuin että se olisi lähtökohtaisesti aivan yhtenäistä Eurooppa- ja EU-sääntelyä. Meidän pitää huomioida se, että kutujokiperiaatteessa on kansainvälisen kalastuksen säätelyn lähtökohtana, että on nautinto-oikeus niissä maissa, joissa lohijokia on, ja heillä on myös niin sanotusti etuoitto-oikeus. No, mitä se tarkoittaisi lainsäädännön puitteissa, olisimmeko häviämässä Suomessa vai emme? Meillä on kunnostettu lohijokia, mutta... — Anteeksi, rouva puhemies. [Puhuja siirtyy puhujakorokkeelle]

Arvoisa rouva puhemies! Koetin olla siihen 3 minuuttiin, mutta jostain syystä lohi kiihdyttää satakuntalaisen kansanedustajan äärimmilleen. — Eli kyllä meillä on paljon tehtävää, mutta sanoisin noin eduskunnan kannalta, että maa- ja metsätalousvaliokunta on pystynyt näissä asioissa hyvässä yhteisymmärryksessä viemään eteenpäin asioita niin, että suurta valiokuntaa on pyritty lausunnoilla ohjeistamaan, mitä pitää tehdä ja kuinka tulisi toimia, niin että oltaisiin tasapainoisessa tilanteessa. Mutta toivoisin, että me tämän oman pesämme putsaisimme vapaa-ajan-, kotitarvekalastuksen osalta — ei sen takia, että vapaa-ajankalastajaa pitää rankaista, vaan sen takia, että tämä on yhteinen asia, että lohikannat voivat entistä paremmin ja me tiedämme sen todellisen kalakuolleisuuden, sen, mitä meidän merialueella ja jokisuun varressa saalistetaan.

Se on lähtökohta, että meillä pitää olla faktatietoa siitä, kuinka tulee tapahtua. EU:n sisällä Suomen pitää antaa vahva viesti siihen, että jos me käytämme EU:n varoja kalastuksen valvontaan, niin raporttien, joita tuotetaan kalastuksen valvonnassa nyt vaikkapa Puolan osalta, pitää olla avoimia, niiden pitää olla EU:n saatavissa, jotta voidaan arvioida, ovatko kalakannat oikeat vai onko tosiaankin niin, että jos kiintiö on vähän reipas 6 000, niin sieltä nostetaan huomattavia määriä enemmän väärin raportoitua lohta, nimenomaan juuri meritaimenena.

Mutta vielä vähän sitten tätä kotimaan asiaa: Tervetuloa Satakuntaan katsomaan, kuinka järvikalaa pyydetään, kuinka siitä tehdään pihviä. 7 kilometrin hiilijalanjäljellä tulee nuottausta Pyhäjärvestä. Se käsitellään saman järven rannalla ja saman järven rannalla se lähestulkoon myös jalostetaan. Eli meillä on mahdollisuuksia.

Ja kiitänkin edustaja Maijalaa hyvästä avauksesta, tästä alvi-asiasta. Tällä hetkellä toiminta vielä saa tukea tavallaan niin, että se on vesistönhoidon liittyvää kalastuksen tukemista, mitä nämä nuottakunnat saavat tiettyjen kilojen osalta. Mutta se rupeaa jo olemaan taloudellisesti, ja onkin, omilla jaloillaan seisovaa. Toivoisin, että semmoista toimintaa le-

Pöytäkirja PTK 68/2018 vp

vitetään ympäri Suomea, ja se on etenemässä hyvässä määrin. Edustaja Maijalan järjestölle onnea ponnisteluissa!

15.13 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Edustajat Eestilä, Maijala ja Myllykoski ottivat esille nämä kalastuksen kiintiösäädökset EU:n eri maissa, ja tosiaan esimerkiksi Puola niitä rikkoo. Mielestäni pitäisi rohkeammin tuoda nämä asiat esille ja avata suunsa tästä asiasta. Jos me täällä sitä vain ihmettelemme, niin asiat eivät parane, vaan jos tällaisia säädöksiä ei noudateta, täytyy silloin ottaa kovempi kanta ja antaa kovemmat sanktiot.

Me syömme tosiaan vain 20 prosenttia kalastamme kotimaista kalaa. Se on todella vähän. Mutta jos ajatellaan viljelijää, jos ajatellaan ammattikalastajaa tänä päivänä, niin ei hän sitä ammattia voi harrastaa eikä harjoittaa mitenkään, jos se ei kannata ollenkaan. Kalastajat ovat näistä ongelmistaan puhuneet jo vuosikaudet, mutta nyt on tosi kysymyksessä. Olin sellaisessa tilaisuudessa, missä oli meidän Varsinais-Suomen rannikkokalastajiamme. Siellä oli Kustavista, Taivassalosta, Uudestakaupungista, Houtskäristä edustajia, jotka tekevät kalastusta ammatikseen, ja he sanoivat, että pian täytyy laittaa pillit kyllä pussiin. Tuli tämä ongelma kanssa, että hyljekannat ovat suurentuneet, merimetsoja on hyvin paljon, varsinkin siellä Uudenkaupungin suunnalla valtavat määrät. Niin paljon kuin minäkin eläimistä tykkään, pitää tietysti olla järki kädessä ja katsoa, ettei kanta tule liian suureksi niin, että se haittaa esimerkiksi ammattikalastusta, ja on todella tärkeää, että Suomi saa kotimaista kalaa pöytiinsä.

On se ruoka sitten viljaa tai sianlihaa tai kalaa, niin alkuperäismerkinnät, se, mistä alkuperä on, pitää saada ehdottomasti nyt kokonaan käytäntöön, että ihmiset ja tietysti kuluttajat tietävät, minkämaalaista ruokaa sitä syödään.

Mutta kuitenkin nyt on korkea aika tehdä ammattikalastajien kohdalla se, että meidän on pakko puuttua näihin ongelmiin niin, että he voivat tätä ammattia harrastaa ja harjoittaa tulevaisuudessakin.

15.15 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! On todellakin niin, että suomalaisen kalan käyttöä pitäisi radikaalisti lisätä. Ymmärrän tämän lohiongelman, että se on jalokala ja se on uhanalainen selvästi, ja esimerkiksi järviainen osaltahan Pohjois-Karjalassa ensi kesänä alkaa merkittävä Kuurnan voimalaitoksen rakenteen muuttaminen niin, että luonnollinen virtaus jokeen palautetaan ja lohi pääsee nousemaan. Täällä tehdään aidosti töitä kotimaisen alkuperäisen järviainen puolesta. Mutta miten esimerkiksi pohjoisen jokiin lohet nousevat kutemaan, niin se on selvä asia, että sitä tarkkaillaan ja sitä valvotaan tarkasti. Näin tulee ollakin, että pääsevät lohikannat vahvistumaan.

Tuollaiset Puolan tekemät, sanotaanko, väärinkäytökset, että Puolassa on jätetty raportoimatta ja on kalastettu paljon, paljon enemmän, joka tapauksessa pitää pystyä karsimaan pois.

Mutta se, mikä tästä maasta puuttuu ja minun mielestäni on erittäin iso ongelma ja semmoinen jopa tavallaan murhe, on se, kun meillä valtava määrä sisävesiä on tässä maassa mutta kalastustaso tällä hetkellä on aivan onneton. Kerron esimerkkinä: Kiteen kaupungin alueella tehdään parhaillaan Puruveden valuma-alueella toimenpiteitä EU-varoin, jotta saadaan Puruveden tietyt lahdet puhdistettua. Siinä tehtiin koenuottoa, puhdistusnuottoa, kun oli muutamia reheviä lahtia, ja viidellä nuottakerralla kalaa nousi 32 tonnia, ja kaikki tämä kalamäärä meni käytännössä minkki- ja kettutarhoille ruuaksi, minkkien ja kettujen ruoaksi. No hyvä, että se meni edes sinne ruuaksi, koska muutenhan se olisi joutunut

Pöytäkirja PTK 68/2018 vp

maakuoppaan koko sato. Mutta tämä kuvaa sen, miten valtavasti tässä maassa on kalaa ja me siitä huolimatta tuomme suurimman osan kalasta Suomeen maan rajojen ulkopuolelta. Kyllä meidän pitäisi tässä maassa pystyä parempaan.

Ymmärrän nämä Euroopan unionin politiikan ja byrokratian kiemurat, ja tässä on yksi laki, jossa yhteistä kalastuspolitiikkaa viedään eteenpäin, mutta kyllä meidän pitäisi olla pikkuisen itsekkäämpiä näissä asioissa, että hoitaisimme näitä muun muassa harmaahylkeen ja itämerennohjan kantoja pienemmiksi ja merimetsoasiassa toimisimme niin kuin muutkin toimivat, että yli-isot kannat leikataan pois ja palautetaan luontoon se oikea tasapaino, mikä sinne kuuluu.

15.18 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Kehutaan nyt tässä kilpaa toisiamme. Edustaja Myllykoskelle kiitoksia siitä, että olette antanut minulle mahdollisuuden tustua Satakunnan toimintaan.

Oli muuten erittäin mukavaa, hyvää ja hyödyllistä käydä tutustumassa siihen, miten Pyhäjärvellä näitä asioita on viety eteenpäin. Siellä on tämä NAM-kalahanke, jolla on saatu todella paljon tuloksia aikaan. Elikkä on saatu hyödynnettyä toisarvoista kalaa ihan kunnollisiksi tuotteiksi, ja sitten Apetit on saanut markkinoille hyviä kalapihvejä oikealla lailla määrän, että on saatu ihan massamittakaavaista tuotantotoimintaa aikaiseksi. Osa tästä oli sisävesien kalaa, osa oli mereltä tulevaa toisarvoista kalaa, mutta kuitenkin on saatu hyvin asioita eteenpäin.

Näitä kalojen jalostuspaikkoja on Suomessa aivan liian vähän. No, vähänhän niitä on, koska meillä ei enää kalastajiakaan juuri ole, elikkä meidän täytyy saada tämä todellakin jo organisoitua uudella tavalla, että me saisimme sen kannattamaan. Tosin maataloudessa ja monessa muussakin asiassa meillä on sama ongelma, että ihmiset eivät enää kovin helpolla lähde tuonne säitten armoille ja luonnon armoille töihin.

Pedot kuuluvat luontoon. Meidän roolimme ja tehtävämme on kuitenkin se, kun ihmisenä vaikutamme niin paljon luonnon kiertokulkuun ja kokonaisuuteen, että meidän pitää elää tasapainossa luonnon kanssa, eikä niitten petojen määräkään saa lisääntyä ihan mahdollottomasti.

Poronhoitoalueen ihmisenä olen paljon ollut tekemisissä karhun, ahman, ilveksen, suden, maakotkien kanta-asioitten kanssa, ja näissä asioissa on päästy sitten semmoiseen järkevään tasapainoon, niin että pedot saavat elää luonnossa mutta ihan sellaisella järkevällä määrällä, niin että kaikkea muutakin elämää pystytään siellä harjoittamaan.

Nyt sitten merellä olen päässyt tutustumaan hylje- ja merimetsotilanteeseen, ja tilanne on todella paha. Siellä eivät todellakaan ole asiat tällä hetkellä kunnossa. Ne ovat petoja. Näiden petojen vähentämisessäkin pitää tehdä oikealla lailla toimenpiteitä. Minä olen luonnonystävä, mutta rajansa silti tässä kaikessa.

Sitten vielä virtavesien kunnostamisesta. On mahtavaa, että meillä on talousarviossa varattu näihin rahaa. Toivottavasti jatkossakin saadaan ja saisimme näitä lohiasioitakin vietyä eteenpäin. Yksityistielakiasiaassa keskustelimme siitä, miten meidän pitää varmistaa se, että kalat pystyvät kulkemaan ja pääsevät kutemaan myös pienemmissä vesistöissä.

Sitten viimeisenä otan esille hauen. Meillä on mahtava kala nimeltänsä hauki. Siitä turistit olisivat todella kiinnostuneita. Se on oikein hyvä kala, arvokas. Miksi me emme sitä osaa kunnolla hyödyntää?

Pöytäkirja PTK 68/2018 vp

15.21 **Jari Myllykoski vas:** Arvoisa rouva puhemies! Ettei tämä toinen puheenvuoroni mene aivan asian sivuun niin kuin tuo ensimmäinen, niin haluan tässä nyt korostaa, että hallituksen esitys on sinällään hyvä. Tässä on nimenomaan kysymys siitä, että kaupallisen kalastuksen osalta voidaan parantaa kaupallista kalastustoimintaa harjoittavien elinkeinonharjoittajien mahdollisuuksia siirtää kiintiöitä toiselle, mikä mahdollisuus tuli tämän vuoden alusta voimaan, ja nyt tällä uudistuksella pyritään vielä entisestään mahdollistamaan sitä järkevää toimintaa niin, että tämä ammattikalastajien kannattavuuskysymys olisi etunenässä: Ehdotetaan 10 prosentin kalastajakohtaisen kiintiön ylittämisoikeutta kansallisella lainsäädännöllä, mikä on erityisen hyvä. Ja sitten on se, että meillä tuolla jokisualueilla ne, jotka ilmoittavat harjoittavansa kaupallista kalastusta, saavat saalistusaikoihin tiettyjä joustoja ja pääsevät sitä kautta toimimaan. Meillä tuolla naapurissa on jo useamman vuoden ajan ollut käytäntö, että he voivat pyytää lohta aiemmin. Meille tuli vain, oliko se nyt, yhden rysän osalta mahdollisuus, vai oliko se jollakin matkalla — nyt en valitettavasti muista kyllä ulkoa, mitkä nämä määrät olivat. Mutta hanke on hyvä, koska meidän tarvitsee turvata myös ammattikalastajien mahdollisuudet hyödyntää meidän lohikantaamme, mikä toivottavasti edelleen runsastuu.

15.22 **Joakim Strand r:** Arvoisa puhemies, värderade talman! Här har varit många goda talturer. — Hyviä puheita kalastuksesta, niin Skinnari, Elomaa, Hoskonen, Maijala kuin Myllykoskikin. Skinnari puhui hyvin myös tästä jalostusarvosta ja viennin merkityksestä.

Men framför allt är jag glad över att så många här har lyft upp såväl sälar som skarvar. Det är någonting som myndigheterna faktiskt måste ta betydligt hårdare i. Också yrkesfiskarna måste ha möjlighet att utöva sitt yrke. Oerhört viktigt för Finland ur många olika synvinklar som vi här har pratat om.

Eliikkä olen äärimmäisen iloinen siitä, että moni on nostonut sekä merimetson että hylkeet esille tässä. Se on valtava ongelma myös tuolla Pohjanmaan vientirannikolla. Ja siinä viiranomaisten täytyy myös olla tarkkana ja myöntää niitä lupia, että siihen asiaan voidaan puuttua, koska myös ammattikalastajien tulee pystyä harjoittamaan ammattiaan.

Så jag är glad att det är många andra från olika delar av Finland som också känner igen det här problemet, och hoppas vi får en lösning till stånd.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin maa- ja metsätalousvaliokuntaan, jolle ympäristövaliokunnan on annettava lausunto.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle tulotietojärjestelmästä aiheutuvista muutoksista työeläkelainsäädäntöön sekä työtapaturma- ja ammattitautilainsäädäntöön

Hallituksen esitys HE 87/2018 vp

Lähetekeskustelu

Asia lähetettiin sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.

Pöytäkirja PTK 68/2018 vp

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtioneuvostosta annetun lain muuttamisesta Hallituksen esitys HE 84/2018 vp

Lähetekeskustelu

Asia lähetettiin perustuslakivaliokuntaan.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain, opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain sekä yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 57/2018 vp
Valiokunnan mietintö SiVM 3/2018 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Paula Risikko: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Käsittelyn pohjana on sivistysvaliokunnan mietintö SiVM 3/2018 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä.

Keskustelu

15.24 **Jani Toivola vihr:** Arvoisa rouva puhemies! Kiitos puheenvuorosta. — Esitys on sinällään hyvä, ja myöskin valiokunta on esityksessään yksimielinen. Myöskin itse mietintö on aika lyhyt ja ytimekäs. Ei ole välttämättä kyse ihan kauhean merkittävistä tai isoista muutoksista, enemmänkin siitä, että joustavoitetaan ja helpotetaan asioita. Toivottavasti voidaan myöskin esimerkiksi ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmässä lisätä nopeampaa reagoitokykyä ja joustoa ja näin pois päin.

Mutta ehkä nimenomaan strategiarahoituksen osuus tässä esityksessä on se, mikä valiokunnan kuulemisessa herätti eniten keskustelua, jos miettii esimerkiksi asiantuntijalausuntoja. Siellä oli aistittavissa jonkinlaista huolta varmasti siitä, että ei kai ikään kuin synnytetä uutta polkua ja taas ikään kuin tämmöistä uutta hankerahoituskanavaa, joka sitten koululle, yksittäiselle oppilaitokselle, on aina myös hallinnollisesti aika iso rasite. Varmaan laajemmin tuo keskustelu nosti esille sen, että edelleen tätä ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmää tulee kehittää. Siihen toivottiin vielä tulevaisuudessa lisää läpinäkyvyyttä, joustoa, muun muassa opiskelijoiden osallisuutta.

Kaikki tämäkin tukee sivistysvaliokunnan aikaisempaa lausuntoa, missä myös sivistysvaliokunta on velvoittanut, että joka syksy seurataan ja saadaan selvitystä siitä, miten tämä rahoitusmalli toimii. Ja nyt valiokunta tässä omassa mietinnössään nostaa esiin, että myöskin tämä uusi, strategiarahoitukseen liittyvä, lisätalousarvion kautta tuotava mahdollinen rahoitus olisi osa tätä selvitystä. Eli pystytään koko ajan sitä seuraamaan, ja ehkä myöskin niitä asiantuntijoita, jotka tästä esityksestä olivat huolissaan, rauhoittaa tämä tieto, että myöskin valiokunta tätä tilannetta seuraa, niin että myöskään mitkään ne uhat eivät toteudu, mitä nostettiin esiin.

Toinen, mikä kuulemisessa tuli esille ja mikä liittyy tähän esitykseen, liittyy opiskelijapalautteisiin. Tämä oli enemmän tekninen huoli. Asiantuntijat oppilaitoksista nostivat esille, että nyt, kun opiskelijapalautesysteemi tulee voimaan, tällä hetkellä järjestelmä on vielä

Pöytäkirja PTK 68/2018 vp

aika heikko, ja oli kokemus tai tuntemus siitä, että tällä hetkellä oppilaitoksissa se saattaa vaatia jopa ihan manuaalista työtä, mikä on sitten jälleen kerran aina muista resursseista pois. Eli siellä toivottiin pikaisia toimia sen suhteen, että järjestelmä saadaan valtakunnalliseksi ja toimivaksi — nimenomaan tällainen sähköinen järjestelmä, jotta sen opiskelijapalautteen, jota tälläkin hetkellä jo paljon kerätään, tuottaminen olisi mahdollisimman sujuvaa. Se nähtiin arvokkaana, mutta järjestelmältä toivottiin vain lisää ketteryyttä, jotta se ei ikään kuin aiheuta ylimääräistä, turhaa työtä. — Kiitos.

15.27 Markku Eestilä kok: Arvoisa puhemies! Voisin kysyä edustaja Toivolalta, kun hän tietää paremmin näitä asioita.

Tapasin jokin aika sitten Ylä-Savon ammatillisen koulutuksen rehtorin, ja hänen huolensa oli se, että heiltä häviää rahoitusta, koska rahoitus osittain lasketaan nuorisoikäluokkien perusteella. Heille tulee opiskelijoita 130 kunnasta, ja siellä on yksi Suomen kovimpia vientiteollisuuskeskittymiä, joten elinkeinoelämällä siellä on vakava ammattitaitoisen työvoiman krooninen pula. Ja nyt kun tämä rahoitus tulee nuorisoikäluokkien perusteella ja siellä Itä-Suomessa tietenkin on vähemmän nuorisoikäluokkia ja lapsia, niin se tavallaan ei kyllä palkitse sitä hyvää työtä, mitä Ylä-Savon ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä tekee, koska siellä on niin vetovoimaista se koulutus, että opiskelijoita tulee ympäri Suomea, ja sellaista, mitä elinkeinoelämä vaatii.

Miten te käsittelette: onko tämä oikeudenmukainen rahoitusjärjestelmä, kun se osittain tulee tämän perusteella, vai nousiko tämä kuulemisessa jollakin tavalla esille?

15.28 Jani Toivola vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämä varsinainen kysymys ei ikään kuin näin konkreettisella tasolla tullut esille. Itse ajattelisin — en tunne juuri tätä tapausta niin tarkkaan — että tässä strategiarahoituksessa on oikeastaan kyse nimenomaan siitä. Ehkä voisi sopia myös tällaiseen tilanteeseen, että jos kesken kauden ikään kuin todetaan tarve reagoida mahdollisimman nopeasti ja tarvitaan sitä varten lisää rahoitusta, niin silloin lisätalousarvion kautta nimenomaan eduskunnalla olisi mahdollisuus tätä rahoitusta myöskin lisätä. Ja tämä on tärkeätä varmaan myös oppilaitosten näkökulmasta, koska varmasti kuulemisissa oli myös se huoli, että ministeriöön siirtyisi enemmän tällaista aika kasautunutta valtaa siitä, miten rahaa jaetaan. Myös valiokunnan oli tärkeää nostaa esille, että nimenomaan eduskunta on se, joka sitten lisätalousarvion kautta tämän päätöksen tekisi. Mutta tämä on varmasti kysymys, jota myöskin valiokunnan tulee seurata siinä syksyn arvioissa.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 57/2018 vp sisältyvien 1.—3. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi elohopeasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen täytäntöönpanoon liittyvien lakien muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 78/2018 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 6/2018 vp

Pöytäkirja PTK 68/2018 vp

Ensimmäinen käsittely

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 78/2018 vp sisältyvien 1.-6. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

10. Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle Suomen tuesta Afganistanille ja Suomen osallistumisen lisäämisestä Resolute Support -kriisinhallintaoperaatiossa

Valtioneuvoston selonteko VNS 3/2018 vp

Valiokunnan mietintö UaVM 7/2018 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 19.6.2018 pidettävään täysistuntoon.

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi autoverolain sekä ajoneuvoverolain 10 §:n ja liitteen muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 74/2018 vp

Lakialoite LA 10-11, 99/2016 vp, 52-53, 59, 86/2017 vp

Toimenpidealoite TPA 14/2015 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 7/2018 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 19.6.2018 pidettävään täysistuntoon.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi turvatoimista Maahanmuuttovirastossa ja yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain 83 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 32/2018 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 6/2018 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 19.6.2018 pidettävään täysistuntoon.

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Liikenneviraston liikenteenohjaus- ja hallintapalveluiden muuttamisesta osakeyhtiöksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 34/2018 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 14/2018 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 19.6.2018 pidettävään täysistuntoon.

14. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lainajyvästöistä ja siemenrahastoista annetun lain kumoamisesta

Hallituksen esitys HE 75/2018 vp

Pöytäkirja PTK 68/2018 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 10/2018 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 19.6.2018 pidettävään täysistuntoon.

15. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi opintotukilain 4 ja 5 a §:n muuttamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 58/2018 vp

Valiokunnan mietintö SiVM 4/2018 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 19.6.2018 pidettävään täysistuntoon.

16. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 19.6.2018 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 15.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola